

C3. Diễn kịch trong buổi sinh hoạt toàn trường về chủ đề rác thải

Dưới đây là kịch bản do Live & Learn xây dựng và đã được thực hiện trong giờ sinh hoạt toàn trường tại một số trường học như trường THCS Ngô Quyền (Đông Anh, Hà Nội) và THCS Hồng Thái (Phú Xuyên, Hà Nội).

Kịch bản: Câu chuyện của Biết Tuốt và Mít Đặc

Phần	Nội dung	Lời dẫn
1	Tác động của vấn đề rác thải	<p>[Biết Tuốt (BT) đang ngồi đọc sách mãi mê.]</p> <p>[Mít Đặc (MĐ) đi ra sân khấu.]</p> <p>MĐ: Xin chào các bạn trường THCS Ngô Quyền, mình là MĐ. Các bạn biết tên của mình có ý nghĩa gì không? À nếu không biết thì kệ các cậu. Mà tớ đang đi tìm bạn tớ tên Biết Tuốt, các cậu có thấy BT đâu không?</p> <p>[Học sinh...]</p> <p>BT: Ở Mít Đặc, đi đâu đấy, tớ ngồi đây đợi cậu từ hôm qua đây này.</p> <p>MĐ: Ở hôm này nhìn trông .., khụ khụ... ngẫu thế nhờ! Cậu mới tậu cái kính đen thù lùì này ở đâu đấy? Khụ khụ ...</p> <p>BT: Ngẫu gì đâu cậu. Tại vì tớ ngồi đây từ sáng đến giờ mà quanh đây cứ khói bụi mù mịt, bám đầy vào mắt kính làm kính tớ bị đen đi đấy. Mà này, tớ nghe bà cậu kể cậu bị ho mấy ngày hôm nay cơ mà, sao lại đi ra ngoài chơi thể này?</p> <p>MĐ: Khụ khụ khụ... Tớ đỡ hơn rồi nên ra ngoài cho thoáng.</p> <p>BT: Thế ốm đau sao? Sao mà ho lâu thế?</p> <p>MĐ: Dạo này vào mùa đốt đồng, khói um lên nên cả nhà tớ bị ho. Mà xung quanh nhà tớ nhiều bãi đốt rác nữa chứ. Khụ khụ khụ...</p>

		<p>BT: Ơ, chết có cháy có cháy! Chạy đi!</p> <p>[Kéo tay MĐ và la lớn.]</p> <p>MĐ [giằng tay]: Cháy đâu mà cháy. Đúng là đọc sách nhiều nên đầu óc mụ mẫm hết cả rồi. Người ta đang đốt rác đấy thôi.</p> <p>BT: Tớ chắc chắn là cháy nhà, khói to như thế kia cơ mà. Đi, đi ra gần đấy xem như thế nào</p> <p>[Hai bạn dẫn nhau đến gần đám cháy]</p> <p>BT: Ôi đúng là đốt rác rồi, AI, AI ĐỐT RÁC ĐẤY NHỈ! [hét lớn]</p> <p>Chị đốt rác: Ai gọi chị đấy có chị đây [đi lượn lờ, giọng kéo dài]</p> <p>MĐ: Ơ, chị Hỏa, thế giờ này chị không ngồi quay tiktok đi mà làm gì ở đây? Xin giới thiệu với mọi người đây là Nữ hoàng tiktok với nickname Hỏa Hồng Hào</p> <p>Chị đốt rác: Cảm ơn cưng đã giới thiệu chị, mà chị nổi tiếng sẵn rồi, chúng mày không cần giới thiệu. Thế hai đứa này lang thang làm gì ở đây mà la toáng lên</p> <p>BT: Bọn em thấy khói lớn từ xa, nên chạy đến xem có phải cháy nhà không? Nhưng hóa ra là chị đốt rác. Chị có biết đốt rác thì nguy hiểm lắm không, khói mù mịt hết rồi đây này</p> <p>Chị đốt rác: Nhà tao, tao thích thì tao đốt. Đúng là đọc lắm rồi lắm chuyện</p> <p>MĐ: Ơ thế không khí này là của mình nhà chị à? nhà chị đốt, cả nhà em bị ho kia kìa.</p> <p>Chị đốt rác: Ai bảo nhà mày bị ho do chị đốt rác, vớ vẩn. Nổi lửa lên em</p> <p>BT: Ơ, ai bảo là không ảnh hưởng</p>
--	--	---

		<p>Chị đốt rác: Thế có mỗi ho thôi à, thế có làm sao nữa không? Thay đổi thời tiết ai mà chữa ho.</p> <p>BT: Các bạn ơi, mình nói chị Hỏa không tin đâu, các bạn nói cho chị Hỏa nghe xem đốt rác gây ảnh hưởng như thế nào nhỉ?</p> <p>[1-2 học sinh trả lời]</p> <p>BT [lật sách, từ tốn nói]: Đúng rồi, theo cuốn sách Hít hít thở thở của Live&Learn trang 42, đốt rác gây gia tăng bụi mịn, các khí CO₂, NO₂ gây giảm chức năng phổi, làm nặng thêm bệnh hen và bệnh tim. MĐ bị hen suyễn nên như vậy là đúng rồi.</p> <p>MĐ: Khổ thế chứ, thế mà xung quanh đây ai cũng đốt rác chị Hỏa nhỉ? Mà chị Hỏa này, chị là người nổi tiếng chị quay 1 cái cờ líp là nghìn view, thế chị quay 1 cái để nhắc mọi người đừng đốt rác nhé, chứ mình em nhắc chẳng ai thèm nghe.</p> <p>Chị Hỏa: Nghe có lý nờ, yên tâm, nghề của chị, đơn giản. Thế tạm biệt 2 cưng chị đi quay cờ líp luôn đây. Xin chào các bạn, hôm nay Hỏa sẽ giới thiệu cho các bạn... [Hỏa rút điện thoại vừa đi vừa quay]</p> <p>MĐ: À chết mãi cãi nhau với cái bà Hỏa này tí thì quên chuyện, BT ạ, hôm nay mẹ tớ dặn đi mua cục pin mới thay cho đồng hồ, tí nữa hai đứa mình mở trang bán hàng online Shoppí mua nhé.</p> <p>[BT, MĐ mở điện thoại lên xem cùng nhau]</p> <p>BT [hét lớn]: Ôi dồi ôi, đúng là Mít Đặc! Cậu dùng áp pha-ke à. Bảo là App Shoppí mà mở lên lại là nhạc Lazada! Mà này, sao phải lên Shoppí mua pin? Gần nhà mình có tiệm tạp hóa mà.</p> <p>MĐ [cao giọng]: Ơ này, Shoppí vừa giảm giá nhiều lại freeship, tội gì không mua.</p> <p>BT: Cậu có biết đồ mua trên Shoppí gói bằng rất nhiều túi nhựa không, mà nhựa thì mất hàng trăm</p>
--	--	---

		<p>nấm mới phân hủy nữa. Nhựa sẽ biến thành các hạt vi nhựa cực kì nguy hiểm không?</p> <p>MĐ: Mà hạt vi nhựa là gì? Có giống hạt ngô hạt xoài không?</p> <p>BT: Cậu đúng là Mít Đặcccc, cậu hỏi các bạn học sinh bên dưới xem, hạt vi nhựa là gì?</p> <p>[1-2 Học sinh trả lời câu hỏi]</p> <p>BT: Cậu nghe rõ chưa Hạt vi nhựa là các hạt nhựa có kích thước nhỏ hơn 5 micromet, có thể đi vào chuỗi thức ăn. Hạt vi nhựa chứa hóa chất độc hại và mầm bệnh vào cơ thể con người. Nghiên cứu cho rằng hạt vi nhựa còn có thể làm suy yếu hệ miễn dịch đường ruột của chúng ta.</p> <p>MĐ (chẹp miệng): Thế thì to hơn hạt xoài hàng tỉ lần ý nhỉ. Hạt này nguy hiểm thế, thế mà ngày nào tớ cũng uống trà sữa bằng ly nhựa, chết rồi BT ơi.</p> <p>BT: Thế thì bây giờ phải thay đổi đi thôi, như tớ này, lúc nào cũng mang theo bình nước cá nhân [rút bình nước ra] thích uống gì cho vào bình là đỡ phải dùng chai nhựa. À mà này, quay lại câu chuyện cục pin, thế pin cũ cậu để đâu?</p> <p>MĐ: Vứt xuống hồ, vứt xuống ao, vứt xuống bất cứ đâu đang trống oh yeahhh [rap]</p> <p>BT [vò đầu bứt tai]: Ôi tức quá, đúng là đồ Mít Đặcccc cậu có biết pin là rác nguy hại không? Mà rác này cần được thu gom và xử lý riêng không sẽ gây cực kì nguy hiểm cho nguồn nước và đất do chúng chứa nhiều kim loại nặng.</p>
2	Phân loại rác	<p>MĐ: Ôi thế à, sao rác cũng lảm loại thế nhỉ. Nhiều như menu trà sữa ý. Thế ngoài rác nguy hại còn loại rác nào nữa?</p>

		<p>BT: Thôi tớ không nói chuyện với cậu nữa, đúng là mít đặc. Để tớ nhờ các bạn học sinh lên đây “thị phạm” phân loại rác cho cậu xem nhé.</p> <p>BT: Các bạn ơi, bạn nào muốn lên đây cùng Biết Tuốt để thử phân loại rác nhỉ? Xin mời 8 bạn đầu tiên ạ</p> <p>Trên đây có 3 thùng rác: rác hữu cơ, rác tái chế và rác nguy hại. Mỗi bạn sẽ được phát 3 loại rác, trong vòng 30s hãy sắp xếp rác vào thùng tương ứng.</p> <p>Các bạn bên dưới hãy cùng quan sát và đoán xem cách phân loại của các bạn trên này đúng chưa nhé!</p> <p>Nào chúng mình cùng đếm ngược để 5.4.3.2.1 hết giờ</p> <p>Trước khi chúng mình cùng kiểm tra xem các bạn có phân loại rác đúng không?</p> <p>Rồi chúng mình cùng quay lại với với các bạn học sinh trên sân khấu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rác hữu cơ: vỏ chuối, lõi táo - Rác tái chế: hộp các tông, chai nhựa, lon kim loại, chai thủy tinh - Rác nguy hại: Pin, bóng đèn <p>Mời các bạn trở về chỗ ngồi nhé</p> <p>MĐ: Này Tuốt ơi, thế phân loại rác xong để làm gì?</p> <p>BT: Phân loại rác giúp chúng mình có thể xử lý rác tốt hơn. Ví dụ như rác hữu cơ sau khi phân loại cậu có thể ủ thành phân bón hoặc làm nước tẩy rửa tự nhiên. Rác tái chế có thể đem cho các cô chú bán đồng nát hoặc đến điểm thu gom. Còn rác nguy hại nhé đặc biệt phải thu gom và xử lý riêng. Ví dụ chúng mình có thể đem đến Việt Nam Tái Chế này. Lát nữa chúng mình cũng có thể đi đổi pin lấy quà ở trường của mình đấy.</p> <p>MĐ: Ừ nhỉ, thế mà tớ quen vứt chung hết vào nhau cứ đem cho cô quét rác là xong, chả quan tâm gì. Đúng là chơi với bạn giỏi lợi đủ đường BT nhờ.</p>
3	Hành động xanh: giới thiệu về 4T	Bà tạp hóa: Ai bánh cam bánh bò bánh pía Ai mua pin mua vở mua bút đeeee

		<p>5 nghìn 1 củ pin to, 10 nghìn 2 củ pin to 5 nghìnnnn</p> <p>BT: Ở có hàng tạp hóa kia MĐ, thế có mua pin luôn không?</p> <p>MĐ: Đi thì đi, sợ gì mà không đi</p> <p>Bà tạp hóa: Mua đi con mua cho bà đi, ế từ sáng đến giờ. Từ ngày có Shopi shop péo, ế hết cả ảm đây này.</p> <p>MĐ: Bà ơi cho con 1 cục pin giải ế cho bà nào</p> <p>Bà tạp hóa: Tiên sư mày, đây, bà cho hẳn cái túi ni lông cầm cho tiện nhé</p> <p>BT: Ấy bà ơi, túi ni lông bà cứ để lại, con cầm tay được rồi</p> <p>Bà tạp hóa: Bậy nào, thế lúc rơi mất thì chúng mày lại ra bắt đền bà à. Túi này rẻ lắm, cầm đi</p> <p>MĐ: Bà ơi, bọn con bảo vệ môi trường không sử dụng túi ni lông đâu</p> <p>Bà tạp hóa: Đúng là bọn lắm chuyện, 1 cái túi thì giải quyết được cái gì, chúng mày cầm rồi đi nhanh hộ bà cái.</p> <p>BT: Bà nói thế nào chứ, 1 cái túi tuy nhỏ nhưng TĐ này có 8 tỷ người, mỗi người giảm 1 cái là bớt được 8 tỷ cái túi rồi đấy. Bà thấy có nhỏ không?</p> <p>Bà tạp hóa: ờ nhỉ, bọn này đúng là có học nên hơn hẳn bà, thế thôi hai đứa dứt túi rồi cầm về đi. Mai rảnh rảnh qua đây viết cho bà cái bảng nói với mọi người về cái vụ ni lông ni leo này nhé. Chứ cứ mỗi người hỏi bà lại tranh cãi như thế này tốn nước bọt lắm</p> <p>MĐ, BT: vâng ạ, thế bọn cháu đi đây. Bà làm gì làm đi nhé</p> <p>Bà tạp hóa: thế chào 2 đứa nhớ, bà đi sang hàng xóm “buôn” đây</p> <p>MĐ: Biết Tuốt ơi, tớ thấy xung quanh nhà tớ nhiều rác lắm, thế có cách nào để giảm rác không nhỉ?</p> <p>BT: Nhiều nhiều lắm, mà mình đổ các bạn học sinh đi, tớ thấy các bạn học sinh trường này giỏi lắm ý. Các bạn ơi đổ các bạn biết chúng mình có thể làm gì để giảm rác nhỉ?</p> <p>[2-3 Học sinh trả lời]</p>
--	--	--

		<p>MĐ: Sao các bạn nhỏ thông minh thế nhỉ? Mà cho hỏi: Thế có bao nhiêu bạn đã thực hành ít nhất 2 hành động xanh rồi, thế 3 hành động xanh...</p> <p>BT: MĐ thấy chưa, sống xanh không khó tí nào đâu. Nên MĐ rủ bố mẹ cùng thử nhé. Mà nói nghe, để giảm rác chúng mình có thể áp dụng phương pháp 4T. Đố MĐ biết 4T là gì</p> <p>MĐ: Tớ chịu thôi, nghe như bài Bốn chữ lắm của Trúc Nhân ý</p> <p>BT: Thôi ngay, nhí nhố không chịu nổi. Các bạn học sinh ơi, có bạn nào biết 4T để giảm rác là gì không?</p> <p>BT: 4T là viết tắt của từ chối - tiết giảm - tái chế - tái sử dụng. Đây là 4 cách để giúp chúng ta giảm rác.</p>
4	Phát động chương trình Đại Sứ Xanh trường học	<p>MĐ: Này, BT sao cái gì cậu cũng biết thế nhỉ, nhưng mà tớ tin các bạn học sinh còn biết nhiều hơn cậu cơ. Cậu thử đố các bạn mấy câu kiến thức cơ bản xem nào?</p> <p>BT: Quá đơn giản, các bạn ơi, các bạn có dám thử vài câu đố với BT không nào? Thử lắng nghe nhé</p> <p>Câu 1: Đến năm bao nhiêu, khối lượng rác thải nhựa sẽ nhiều hơn cá ở đại dương?</p> <p>A. 2050 B. 2040 C. 2030 D. 2020</p> <p>Câu 2: Khi đi mua bún riêu, bạn nên đựng vào hộp nào?</p> <p>A. Hộp xốp B. Hộp giấy C. Hộp nhựa PP D. Túi nilon</p> <p><i>Giải thích: Nhựa PP (Polypropylene). Nhựa này an toàn và chịu nhiệt lên tới 167 độ C. Được dùng để sản xuất các hộp đựng thực phẩm</i></p> <p>MĐ: Này BT ạ, tớ thấy cậu cái gì cũng biết hay cậu tham gia cuộc thi Đại Sứ Xanh đi, kiểu gì cũng dành được giải lớn đấy. Tớ mới đọc được thông tin trên bảng tin của trường đấy.</p>

		<p>BT: À cuộc thi môi trường ở trường mình đầy hấp dẫn, mà Mít Đặc cũng thử tham gia đi.</p> <p>MĐ: Nhưng mà từ nãy đến giờ tớ chả trả lời đúng câu nào, toàn phải nhờ các bạn học sinh, nên ngại lắm.</p> <p>BT: Không sao đâu đâu, cuộc thi này có phần cung cấp kiến thức nên cậu yên tâm đi. Mà chúng mình tham gia để có thêm nhiều kiến thức, từ đấy có thể bảo vệ sức khỏe bản thân và tập thành thực hành xanh ở nhà với ở trường. Còn giải thưởng có thì cũng vui đấy, nhưng không có thì không sao ha.</p> <p>Tạm biệt các bạn nhỏ nhé. Chúc các bạn tham gia Đại Sứ Xanh vừa nạp căng kiến thức và mang về túi quà thật nặng nhé!</p> <p>Tạm biệt</p>
--	--	--

Ảnh: Các hoạt động trò chơi tương tác lồng ghép trong vở kịch về chủ đề rác thải
(Nguồn: Live&Learn)

Nguồn: Trung tâm Sống và Học tập vì Môi trường và Cộng đồng (Live&Learn)